

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 14, 2014

Nummer 14, 2014

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1540](#) 27-06-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1495](#) 20-06-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1335](#) 06-06-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:1336](#) 06-06-2014

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2014:1919](#) 26-06-2014

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2014:4918](#) 05-06-2014

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2014:4137](#) 13-05-2014

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2014:1873](#) 29-04-2014

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2014:2654](#) 03-04-2014

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2014:2661](#) 03-04-2014

Rechtbank

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2014:2406](#) 13-06-2014

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2014:3361](#) 02-04-2014

Personen- en familierecht

Uitspraken zonder ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 27-05-2014

Rumor/Italië

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 20-05-2014

E.B./V.K

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

Hof is buiten de grenzen van de rechtsstrijd getreden bij wijziging kinderalimentatie.

Partijen zijn gewezen echtgenoten en ouders van vier kinderen. Bij de echtscheiding (2005) is een door de man te betalen kinderalimentatie vastgesteld van € 60 per maand per kind. De man is opnieuw gehuwd en uit dit huwelijk zijn twee kinderen geboren. Tot de maandelijkse lasten van de man behoort onder andere een aftrekbare hypotheekrente van € 1.386. De echtgenoot van de man heeft een huurlast van € 478 per maand.

De vrouw en de twee oudste (inmiddels jongmeerderjarige) kinderen verzoeken thans een hogere kinderalimentatie.

In appèl overweegt het hof: 'Wat er ook zij van het al dan niet samenwonen van de man en zijn echtgenoot, de man heeft voldoende aangetoond dat hij en zijn echtgenoot voor twee huizen woonlasten hebben.' Vervolgens heeft het hof beslist om daarom rekening te houden met de helft van de totale woonlasten van de man en zijn echtgenoot.

In cassatie wordt in de eerste plaats geklaagd dat het hof aldus buiten de grenzen van de rechtsstrijd is getreden en een ontoelaatbare verrassingsbeslissing heeft gegeven. De man heeft geen beroep gedaan op het feit dat hij en zijn echtgenoot met dubbele woonlasten te maken hebben en dat zulks ertoe noopt hun totale woonlasten te halveren.

Deze klacht acht de Hoge Raad gegrond. De man heeft in hoger beroep slechts de woonlasten met betrekking tot zijn eigen woning opgevoerd, terwijl hij de informatie over de woonlasten van zijn echtgenoot met betrekking tot haar huurwoning uitsluitend in het geding heeft gebracht ter onderbouwing van zijn betoog dat zijn echtgenoot niet in staat is bij te dragen in de woonlasten van de man en dat zijn woonlasten derhalve niet mogen worden gehalveerd. Anders dan het hof kennelijk tot uitgangspunt heeft genomen, heeft de man het bedrag van de huurlast van zijn echtgenoot derhalve niet opgevoerd als woonlast die van invloed is op zijn draagkracht. Aldus is het hof buiten de grenzen van de rechtsstrijd getreden.

Voorts wordt geklaagd dat het hof niet in het midden had mogen laten of de man al dan niet met zijn echtgenoot samenwoont. Ook deze klacht acht de Hoge Raad gegrond. In appèl heeft

de man aangevoerd dat hij niet met zijn echtgenoot samenwoont. Deze stelling is betwist en er is betoogd dat aannemelijk is dat de man wel met zijn echtgenoot samenwoont en dat de echtgenoot in staat is bij te dragen in de woonlasten van de man en mag het aanhouden van de huurwoning door haar niet ten laste komen van de draagkracht van de man. Daarom zou dus slechts rekening moeten worden gehouden met de helft van de woonlasten van de man. Bij die stand van zaken had het hof niet in het midden mogen laten of de man al dan niet met zijn echtgenoot samenwoont.

Tot slot wordt geklaagd dat de overwegingen van het hof onbegrijpelijk zijn, nu enerzijds in het midden wordt gelaten of de man samenwoont met zijn echtgenoot, terwijl later wordt geoordeeld dat gesteld noch gebleken is welke behoefte de kinderen van de man en zijn echtgenoot hebben, gelet op de gescheiden huishoudens. Volgens de Hoge Raad treft ook deze klacht doel nu de eerste overweging van het hof niet verenigbaar is met het daarna gegeven oordeel.

De Hoge Raad vernietigt de beslissing van het hof.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-06-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1540

Zaaknummer: 13/04378

RECHTSPRAAK

Geschil ex artikel 1:253a BW. Vervangende toestemming voor een medische behandeling van de minderjarige.

Uit de inmiddels verbroken relatie tussen partijen is de minderjarige dochter geboren. De vader heeft het kind erkend en de ouders oefenen het gezamenlijk ouderlijk gezag uit. De dochter heeft haar hoofdverblijf bij de moeder. Bij de bestreden beschikking, waarvan de vader hoger beroep heeft ingesteld, heeft de rechtbank, ter vervanging van de ontbrekende verklaring van de vader, toestemming verleend voor een medicamenteuze behandeling van de dochter, gericht op ADHD, bestaande uit het toedienen van gedragsregulerende medicatie. Het verzoek van de vader om een *second opinion* te laten verrichten is bij de bestreden beschikking afgewezen. In hoger beroep voert de vader onder meer aan dat er geen breed onderzoek is verricht, waarbij ook gekeken is naar de overige beperkingen van de dochter. Volgens de vader kan de diagnose ADHD niet gesteld worden. Volgens de vader dient medicatie als laatste redmiddel te worden ingezet en is er geen sprake van een acute medische noodzaak. Volgens de vader zijn er talrijke alternatieve mogelijkheden en is medicatie, die ernstige bijwerkingen heeft, niet in het belang van de dochter. De vader is voorts van mening dat het problematisch gedrag van de dochter niet toe te schrijven is aan ADHD, maar aan de slechte opvoeding van moeder en dat de Raad voor de Kinderbescherming onderzoek hiernaar dient te verrichten. De moeder voert aan dat er wel degelijk een breed onderzoek heeft plaatsgevonden. Dit onderzoek heeft geleid tot het advies om medicamenteus te behandelen voor ADHD-problematiek. Volgens de moeder is het gedrag van de dochter aanzienlijk verbeterd na de aanvang van de medicatie. Het hof kwalificeert allereerst het onderhavige geschil als een geschil ex artikel 1:253a BW. Het hof overweegt voorts dat uit de overgelegde stukken en het verhandelde ter zitting is gebleken dat in het belang van de dochter medicatie ter vermindering van haar ADHD-klachten noodzakelijk is en dat – nu de vader zijn toestemming voor de medische behandeling weigert – diens gevolg vervangende toestemming moet worden verleend. Het hof neemt bij dit oordeel in overweging dat uit de brief van de kinderarts blijkt dat geadviseerd wordt om te starten met medicatie, gericht op ADHD. Tevens heeft de kinderarts doorverwezen naar ggz voor een psychologisch onderzoek. De resultaten van het ggz-onderzoek wijzen in de richting van kenmerken van ADHD. De ggz-psycholoog beveelt gedragsregulerende medicatie aan. Ook uit de verslagen van school blijkt

een noodzaak tot gedragsregulerende medicatie. Het gedrag van de dochter is na de aanvang van de medicatie verbeterd, zowel op school als in de thuissituatie. Uit het verslag van de kinderarts blijkt dat de dochter nauwelijks bijwerkingen vertoont. Het hof gaat voorts voorbij aan de niet onderbouwde stelling van de vader dat het gedrag van de dochter te wijten zou zijn aan het slechte opvoedingsklimaat bij de moeder. Er zijn geen signalen die in deze richting wijzen. Het hof ziet dan ook geen aanleiding de Raad voor de Kinderbescherming te gelasten een onderzoek te doen naar de opvoedsituatie bij de moeder. Het hof bekrachtigt de beschikking waarvan beroep.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 26-06-2014

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2014:1919

Zaaknummer: HV200.141.685_01

Wetsartikelen: 1:253a BW

RECHTSPRAAK

Wet Bopz: beginsel van hoor en wederhoor en het recht op een tolk.

Op 1 november 2013 heeft de officier van justitie de rechtbank verzocht een voorlopige machtiging te verlenen om X in een psychiatrisch ziekenhuis te doen opnemen en te doen verblijven (artikel 2 Wet Bopz).

Op 5 december 2013 heeft de rechtbank X, haar advocaat en een begeleider gehoord. De advocaat heeft tijdens de zitting verzocht om bijstand van een tolk. Bij beschikking van diezelfde datum heeft de rechtbank de verzochte machtiging verleend voor de duur van zes maanden. In deze beschikking heeft de rechtbank onder meer overwogen:

‘De begeleider heeft ter zitting nader uiteengezet dat er volgens de woningbouwvereniging veel klachten van door X veroorzaakte overlast zijn ontvangen. X zou schreeuwen in het trappenhuis en met deuren slaan.

De advocaat heeft ter zitting aangevoerd dat er in het dossier onvoldoende aanwijzingen zijn om een machtiging af te kunnen geven. Op dit moment is X rustig, er is dan ook geen gevaar aanwezig. De advocaat heeft daarom verzocht een minder belastende maatregel, te weten een voorwaardelijke machtiging te verlenen. Subsidiair heeft zij verzocht om een nieuw onderzoek door een onafhankelijk psychiater.

Omdat uit het dossier onvoldoende duidelijk werd of en zo ja welk gevaar betrokkene veroorzaakte, heeft de rechtbank de zaak aangehouden. De rechtbank heeft op 10 december verschillende stukken, waaronder politiemutaties, ontvangen die duidelijk maken dat X als gevolg van haar geestesstoornis ernstige overlast veroorzaakt.’

In cassatie wordt geklaagd dat de beslissing van de rechtbank in strijd is met het beginsel van hoor en wederhoor, omdat X niet naar behoren in de gelegenheid is gesteld om zich uit te laten over de op 10 december 2013 door de rechtbank ontvangen – en aan haar oordeel ten grondslag gelegde – stukken. De Hoge Raad oordeelt dat deze klacht slaagt. Op grond van artikel 19 Rv – dat het fundamentele beginsel van hoor en wederhoor behelst – dient de rechter zijn oordeel ten nadele van een der partijen niet te baseren op bescheiden of andere gegevens waarover die partij zich niet voldoende heeft kunnen uitlaten. Uit de beschikking

van de rechtbank noch uit het proces-verbaal van de zitting blijkt dat X in de gelegenheid is gesteld om kennis te nemen van de aan de rechtbank op haar verzoek toegezonden informatie en om zich hierover uit te laten. De bestreden beschikking geeft dan ook blijk van een onjuiste rechtsopvatting.

Voorts wordt terecht geklaagd dat X tijdens de zitting, ondanks een daartoe strekkend verzoek, ten onrechte bijstand van een tolk is onthouden. Uit artikel 5 en 6 EVRM volgt dat eenieder die betrokken wordt in een procedure die ertoe kan leiden dat hij onvrijwillig van zijn vrijheid zal worden beroofd, recht heeft op kosteloze bijstand van een tolk ter zitting, indien hij of zij de taal waarin de zitting wordt gehouden, niet of onvoldoende beheerst. Artikel 5 EVRM heeft mede betrekking op vrijheidsbeneming op grond van de Wet Bopz (vgl. EHRM 19 februari 2009, 3455/05, *EHRC* 2009/50, r.o. 203-204 en EHRM 27 maart 2008, 44009/05, *BJ* 2008/41). Daarom heeft desbetreffende betrokkene in de zin van de Wet Bopz recht op kosteloze bijstand van een tolk ter zitting, indien hij of zij de taal waarin de zitting wordt gehouden, niet of onvoldoende beheerst. De genoemde bepalingen brengen voorts mee dat de rechter zijn afwijzing van een dergelijk verzoek om bijstand van een tolk dient te motiveren. Een op dit punt gemotiveerde beslissing bevat de bestreden beslissing niet.

De Hoge Raad vernietigt de beslissing van de rechtbank.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 20-06-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1495

Zaaknummer: 14/01163

Wetsartikelen: 5 EVRM, 6 EVRM, 19 Rv en 2 Wet Bopz

RECHTSPRAAK

Ontheffing van publicatieplicht bij benoeming notaris tot vereffenaar van nalatenschap erflaatster.

De erflaatster overleed op 9 oktober 2012. De wettelijke erfgenamen van erflaatster hebben de nalatenschap verworpen. Tot het vermogen van erflaatster behoort onder andere een woning, waarop een hypotheekrecht rust. De hypothecaire verplichtingen van erflaatster worden thans niet nagekomen. Omdat de erfgenamen in verzuim zijn tot voldoening van hetgeen waarvoor de hypotheek tot waarborg strekt, is de hypotheekverstrekker (ABN AMRO) bevoegd om de woning van erflaatster in het openbaar te verkopen (artikel 3:268 BW). Echter, gelet op een uitspraak van de Hoge Raad (ECLI:NL:HR:2013:BY9084), kan ABN AMRO de executie van de woning niet aan de erven van erflaatster aanzeggen op grond van artikel 53 Rv of artikel 54 lid 2 Rv. Daarom verzoekt ABN AMRO een notaris te benoemen tot vereffenaar van de nalatenschap van de erflaatster, zodat alsnog op rechtsgeldige wijze executie aangezegd kan worden (artikel 544 lid 1 Rv). Vanuit het oogpunt van kostenbesparing verzoekt ABN AMRO tevens om ontheffing van de publicatieplicht. Volstaan zou kunnen worden met publicatie van deze beschikking op www.rechtspraak.nl.

De rechtbank acht benoeming van een vereffenaar in het belang van ABN AMRO en de onbekende erfgenamen. De rechtbank wijst het daartoe strekkende verzoek van ABN AMRO dan ook toe. De rechtbank overweegt voorts dat benoeming van een vereffenaar in beginsel bekend moet worden gemaakt in de *Staatscourant* en in één of meer bij de benoeming voorgeschreven nieuwsbladen (artikel 4:206 lid 6 BW). Echter, nu het ernaar uitzielt dat de schulden van de nalatenschap groter zijn dan de baten, dient bekendmaking op deze kostbare wijze, naar het oordeel van de rechtbank, geen enkel redelijk belang. Bovendien kunnen belanghebbenden ook via andere wegen op de hoogte geraken van de inhoud van deze beschikking. De rechtbank overweegt in dat kader dat publicatie via internet in deze tijd – waarin internet gemeengoed is – beter tegemoetkomt aan de bedoeling van de wetgever, dan de wijze van bekendmaking via de publicatiemiddelen uit de tijd waarin het huidige erfrecht werd ontworpen (jaren negentig van de vorige eeuw). De rechtbank ontheft ABN AMRO daarom van haar publicatieplicht en volstaat met publicatie van deze beschikking op www.rechtspraak.nl.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 13-06-2014

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2014:2406

Zaaknummer: C/16/368253 / HL RK 14-28

Rechters: J.M. van Jaarsveld

Wetsartikelen: 3:268 BW, 554 Rv, 4:204 BW en 4:206 BW

RECHTSPRAAK

Bij dga bij berekening draagkracht niet alleen acht slaan op salaris. Ook in vennootschap behaalde winst kan een hierbij een rol spelen.

Partijen zijn gewezen echtgenoten. Hun huwelijk is ontbonden in 2012. De man is als dga in loondienst van BV A. Zijn inkomen bedroeg volgens de jaaropgaaf 2011 € 56.520. BV A is een holding, zij bezit 49,56% van de aandelen in Astro Agro Trade BV (hierna: AAT), van welke vennootschap zij ook bestuurder is. BV A heeft daarnaast een 50%-deelneming in Astro Agro Export BV (hierna: AAE). BV A heeft over 2010 een nettowinst behaald van € 156.335. Het grootste deel van dat bedrag betreft het resultaat van de deelnemingen in AAT en AAE.

De man heeft de rechtbank verzocht een door hem te betalen partneralimentatie vast te stellen van € 1.160 per maand. De vrouw heeft de rechtbank verzocht de alimentatie te bepalen op € 6.000 per maand. Bij de echtscheidingsbeschikking heeft de rechtbank de vrouw een voorlopige partneralimentatie toegekend van € 1.160 per maand. Nadat de vrouw haar verzoek had vermeerderd tot € 10.736 per maand, heeft de rechtbank bij beschikking van 1 mei 2012 de alimentatie bepaald op € 8.969 per maand. De rechtbank heeft daartoe overwogen dat de man volledig kan beschikken over het nettoresultaat van BV A.

Het hof heeft de beschikking van de rechtbank van 1 mei 2012 vernietigd. Het heeft overwogen dat voor de bepaling van de hoogte van het inkomen van de man wordt uitgegaan van een rapport van 27 november 2012. Het hof heeft, rekening houdend met de betaling van een *management fee* van AAT voor BV A van € 90.000, het salaris van de man over 2012 gesteld op 90% van € 90.000, derhalve op € 81.000. Nadat het hof de lasten en de schulden van de man in zijn beoordeling had betrokken, is het tot de slotsom gekomen dat de man draagkracht heeft om een alimentatie te betalen van € 643 per maand.

In cassatie wordt geklaagd dat het hof ten onrechte niet is ingegaan op de stelling van de vrouw dat bij de berekening van de draagkracht van de man niet alleen rekening moet worden gehouden met het salaris dat de man zichzelf uitkeert als dga van BV A, maar ook met het resultaat van die vennootschap, waarover de man als 100%-aandeelhouder volgens de vrouw kan beschikken.

De Hoge Raad stelt voorop dat bij het vaststellen van de draagkracht van de alimentatieplichtige niet alleen acht dient te worden geslagen op de inkomsten die de alimentatieplichtige zich feitelijk verwerft, maar ook op de inkomsten die hij zich in redelijkheid kan verwerven. Ingeval een dga alimentatieplichtig is, gaat het bij de in aanmerking te nemen inkomsten niet alleen om zijn uit de onderneming genoten salaris, maar kan ook de in de vennootschap behaalde winst een rol spelen bij de draagkrachtberekening.

De vrouw heeft betoogd dat bij het bepalen van de draagkracht van de man niet alleen zijn salaris in aanmerking moet worden genomen, maar ook de mogelijk als dividend door die vennootschap aan de man uit te keren winst. Het hof is niet met zoveel woorden ingegaan op dit betoog van de vrouw. Het heeft slechts overwogen dat het voor het bepalen van de hoogte van het inkomen van de man uitgaat van het hiervoor genoemde rapport. In dat rapport wordt opgemerkt dat het resultaat deelnemingen dat in BV A wordt verantwoord, geen onderdeel mag worden van een draagkrachtberekening 'omdat dit resultaat al in de waardebepaling is meegenomen', naar de Hoge Raad begrijpt: in het kader van de scheiding en deling van de huwelijksgoederengemeenschap van partijen. Deze opmerking kan echter niet dienen als een toereikende motivering van de verwerping van het betoog van de vrouw, nu uit de uitspraak niet blijkt dat het hof heeft beoogd om bij het bepalen van de draagkracht van de man rekening te houden met de financiële consequenties van de scheiding en deling van de huwelijksgoederengemeenschap van partijen en om het resultaat deelnemingen dat in BV A wordt verantwoord, in dat kader mee te nemen.

Dit alles brengt mee dat het hof hetzij heeft blijk gegeven van een onjuiste rechtsopvatting, hetzij zijn oordeel onvoldoende heeft gemotiveerd door voor de verwerping van het betoog van de vrouw te volstaan met een verwijzing naar het rapport. De Hoge Raad vernietigt de beslissing van het hof.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-06-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1335

Zaaknummer: 13/02643

RECHTSPRAAK

Behoeftte onderhoudsgerechtigde zo veel mogelijk vaststellen aan de hand van concrete gegevens over kosten levensonderhoud.

Partijen zijn in 1984 gehuwd. De rechtbank heeft de echtscheiding tussen partijen uitgesproken en een door de man aan de vrouw te betalen partneralimentatie vastgesteld van €24.100 bruto per maand. Het hof heeft deze beslissingen bekrachtigd en overwoog daartoe het volgende. De rechtbank heeft terecht het laatste volledige jaar vóór het feitelijk uiteengaan van partijen, te weten 2008, als peiljaar genomen voor het bepalen van de behoefte van de vrouw. Beide partijen hebben een deskundigenrapport in het geding gebracht ter onderbouwing van hun standpunten ten aanzien van de behoefte. Nu deze rapporten op verschillende peiljaren betrekking hebben, kan het hof deze rapporten echter niet met elkaar vergelijken, terwijl partijen over en weer de juistheid en volledigheid van de rapporten met klem van argumenten betwisten. Voorts zijn in het rapport van de zijde van de man niet alle looncomponenten meegenomen. Het hof is van oordeel dat de man zijn stellingen dat de op de jaaropgaven over 2008 vermelde bedragen geen, althans niet alleen loon betreffen, gelet op de gemotiveerde betwisting van de vrouw, onvoldoende heeft onderbouwd. Het hof komt uit op een netto besteedbaar gezinsinkomen van € 24.555 per maand. Van het netto besteedbaar gezinsinkomen na aftrek van de kosten van de kinderen wordt op grond van het Rapport Alimentatienormen 60% aan de vrouw toegekend wegens de hogere kosten van het niet langer voeren van een gezamenlijke huishouding. Voor zover de vrouw heeft betoogd dat dit 70% zou moeten zijn, is het hof van oordeel dat door haar onvoldoende is gesteld om een afwijkend percentage toe te passen. Het hof is van oordeel dat het in het geding brengen van een behoeftelijstje door de vrouw niet noodzakelijk is, nu de in redelijkheid te verwachten toekomstige kosten van levensonderhoud niet significant anders zullen zijn dan die in het (recente) verleden waren.

In cassatie wordt geklaagd over de wijze waarop het hof de behoefte van de vrouw heeft bepaald.

De Hoge Raad stelt voorop dat de rechter bij het bepalen van de mede aan de welstand gerelateerde behoefte rekening dient te houden met alle relevante omstandigheden. Dit betekent dat de rechter zowel in aanmerking zal moeten nemen wat de inkomsten tijdens de

laatste jaren van het huwelijk zijn geweest als een globaal inzicht zal moeten hebben in het uitgavenpatroon in dezelfde periode om daaruit te kunnen afleiden in welke welstand partijen hebben geleefd. De hoogte en de aard van zowel de inkomsten als de uitgaven geven immers een aanwijzing voor het niveau waarop de onderhoudsgerechtigde na de beëindiging van het huwelijk wat de kosten van levensonderhoud betreft aanspraak kan maken. Ook (de mogelijkheid van) vermogensvorming zal in beginsel – afhankelijk van de omstandigheden – bijdragen tot het oordeel dat echtelieden in een bepaalde welstand hebben geleefd. De behoefte zal daarnaast zo veel mogelijk aan de hand van concrete gegevens betreffende de reële of de met een zekere mate van waarschijnlijkheid te verwachten kosten van levensonderhoud door de rechter moeten worden bepaald. In hoeverre de vaste lasten en de overige globaal te schatten uitgaven of reserveringen voor te verwachten lasten van de onderhoudsgerechtigde redelijk zijn, zal mede beoordeeld moeten worden naar de mate van welstand zoals deze door de rechter op vorenbedoelde wijze is vastgesteld (HR 19 december 2003, ECLI:NL:HR:2003:AM2379).

Het hof heeft de behoefte van de vrouw bepaald aan de hand van het netto besteedbare gezinsinkomen in het jaar 2008. De man heeft echter betoogd dat het uitgavenpatroon van partijen in dat jaar geen representatief beeld verschaft, onder meer omdat in dat jaar de echtelijke woning is verbouwd en voor een deel opnieuw is ingericht en omdat relatief veel geld is uitgegeven voor vakanties. Uit de overwegingen van het hof blijkt niet op welke wijze het dit betoog in zijn oordeelsvorming heeft betrokken. Aldus heeft het hof in ieder geval zijn oordeel onvoldoende gemotiveerd. Indien een verwerping van het betoog van de man besloten ligt in het oordeel van het hof dat voor de behoefte van de vrouw kan worden uitgegaan van 60% van het netto besteedbare gezinsinkomen in het jaar 2008 na aftrek van de kosten van de kinderen, verdient opmerking dat een dergelijke globale wijze van bepaling van de behoefte geen dienst kan doen ter verwerping van een zodanig betoog. Die behoefte dient immers zo veel mogelijk te worden bepaald aan de hand van concrete gegevens betreffende de reële of met een zekere mate van waarschijnlijkheid te verwachten kosten van levensonderhoud. Het stond het hof op zichzelf vrij om het jaar 2008, als het laatste volledige jaar vóór het feitelijk uiteengaan van partijen, als peiljaar voor het bepalen van de behoefte te kiezen. In dat geval had het hof echter het standpunt van de man over bijzondere kenmerken van dat jaar, in het bijzonder het door de man gestelde exceptionele inkomsten- en uitgavenbeeld, moeten betrekken in de bepaling van de behoefte van de vrouw. De Hoge Raad vernietigt de beslissing van het hof.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-06-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:1336

Zaaknummer: 13/04262

RECHTSPRAAK

BJZ heeft voortijdig de conclusie getrokken dat het perspectief van de kinderen geheel bij het pleeggezin ligt.

Minderjarige 2 staat sedert 27 september 2011 onder toezicht van Bureau Jeugdzorg (BJZ) en is sinds 13 december 2011 met een machtiging van de kinderrechter uit huis geplaatst. De ondertoezichtstelling is laatstelijk verlengd tot 27 september 2014. De toen nog ongebooren minderjarige 1 staat onder toezicht sinds 11 juni 2013. Haar ondertoezichtstelling is laatstelijk verlengd tot 10 juni 2014. De minderjarigen zijn geplaatst in het gezin van grootmoeder en stiefvader moederszijde. De moeder is in hoger beroep gekomen tegen de beschikkingen van de rechtbank, waarbij aan BJZ een machtiging tot uithuisplaatsing van minderjarige 1 is verleend voor de duur van de ondertoezichtstelling alsmede tegen de beschikking waarbij aan BJZ een machtiging tot verlenging van de ondertoezichtstelling is verleend voor de duur van de ondertoezichtstelling. Het hof is met de rechtbank van oordeel dat op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting naar voren is gekomen dat de gronden voor uithuisplaatsing van minderjarige 1 en de gronden voor de verlenging van de uithuisplaatsing van minderjarige 2 aanwezig zijn. Het hof overweegt hierbij onder meer dat gebleken is dat de moeder veiligheidsafspraken met BJZ in grote mate en op onaanvaardbare wijze heeft geschaad, hetgeen des te meer klemmt omdat de moeder zich in een traject bevond waarin haar de kans werd geboden de zorg over minderjarige 1 te behouden en op termijn om de zorg voor minderjarige 2 op zich te nemen. Voorts waren er terecht zorgen over het psychisch welzijn van moeder hetgeen een gevaarlijke situatie voor de pasgeborene kon opleveren. Het verzwijgen van haar relatie met de vader, van wie zij thans zwanger is, heeft BJZ weinig vertrouwen in de openheid van moeder gegeven. Echter, het hof is van oordeel dat BJZ voortijdig de conclusie heeft getrokken dat het perspectief van beide minderjarigen blijvend en geheel bij de pleegouders ligt. Het hof geeft aan dat het niet bij de moeder de verwachting wil scheppen dat op termijn een thuisplaatsing aan de orde kan zijn. Wel moet door BJZ – rekening houdend met de komst van het derde kind en de bestaande relatie tussen de ouders – onveranderd naar de meest passende oplossing voor deze situatie worden gezocht. Door de moeder zijn de afgelopen jaren positieve stappen voorwaarts gezet en zij is betrouwbaar gebleken in het nakomen van de contactmomenten met de kinderen. Zij heeft thans een stabiel netwerk en een vast inkomen. Minderjarige 2 is weliswaar al geruime tijd uit huis

geplaatst maar heeft al die tijd een regelmatig contact gehad met zijn moeder. Gelet op deze omstandigheden en het feit dat de moeder een goede verstandhouding en samenwerking heeft met de pleegouders, zijn er mogelijk meer opties dan ofwel een volledige thuisplaatsing ofwel een perspectief biedende plaatsing bij de pleegouders. Het hof bekrachtigt de bestreden beschikking maar is daarbij wel van oordeel dat er onvoldoende is gekeken naar mogelijkheden om de rol van de moeder in het leven van de kinderen te vergroten, zoals hiervoor reeds is overwogen. Dit kan volgens het hof echter alleen als moeder (en ook vader) de samenwerking met de gezinsvoogd weer aangaat en zijn rol erkent en respecteert.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 05-06-2014

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2014:4918

Zaaknummer: 200.143.934-01 en 200.143.935-01

Wetsartikelen: 261 BW

RECHTSPRAAK

Ontvangen geldbedrag uit hoofde van letselschade-uitkering niet naar zijn aard zodanig verknocht, dat het niet in de gemeenschap valt. Geldsom niet identificeerbaar.

Partijen zijn in algehele gemeenschap van goederen gehuwd geweest. Het huwelijk is inmiddels ontbonden door inschrijving van de echtscheidingsbeschikking in de registers van de burgerlijke stand. Bij tussenbeschikking heeft de rechtbank de beslissing met betrekking tot de vermogensrechtelijke afwikkeling van de boedel aangehouden. Bij de beschikking waarvan beroep heeft de rechtbank – voor zover in hoger beroep van belang – de beleggingsrekening bij Alex toegedeeld aan de man, onder de verplichting om € 67.511 aan de vrouw te betalen. In hoger beroep is in geschil de vraag of het saldo van de beleggingsrekening bij Alex als aan de man verknocht moet worden beschouwd, zodat dit niet in de gemeenschap valt en derhalve niet in de verdeling behoeft te worden betrokken, zoals volgt uit artikel 1:94 lid 3 BW, waarin is neergelegd dat goederen en schulden die aan een der echtgenoten op enigerlei bijzondere wijze verknocht zijn, slecht in de gemeenschap vallen voor zover die verknochtheid zich hiertegen niet verzet.

Het hof overweegt dat de man in 1996 of 1997 betrokken is geweest bij een ongeval, waardoor hij arbeidsongeschikt is geraakt. Aan de man is als vergoeding voor alle schade € 1.000.000 uitgekeerd. De beantwoording van de vraag naar verknochtheid is volgens het hof, onder verwijzing naar de jurisprudentie, afhankelijk van de omstandigheden van het geval waaronder met name de aard van dat goed zoals deze mede door de maatschappelijke opvattingen wordt bepaald. De vrouw stelt zich op het standpunt dat de aanspraak van de man op de schadevergoeding weliswaar aan de man was verknocht, althans deels, maar dat deze aanspraak teniet is gegaan. Het geldbedrag is gestort op een bankrekening en van een dergelijk ontvangen geldbedrag kan volgens de vrouw niet meer gesteld worden dat dit naar zijn aard zodanig verknocht is dat het niet in de gemeenschap valt. Het hof overweegt dat het mogelijk is de door de man staande het huwelijk uit hoofde van de letselschade-aanspraak ontvangen gelden als aan hem verknocht te beschouwen, maar dat wel vereist is dat aangetoond wordt dat ten tijde van de ontbinding van de huwelijksgoederengemeenschap de in geld ontvangen letselschade-uitkering nog te identificeren is, in die zin dat aangetoond kan

worden dat de uit hoofde van de letselschade-uitkering ontvangen geldsom geheel althans voor een deel nog aanwezig is. Daartoe is alleen ruimte indien de ontvangen geldsom te midden van het aanwezige geld nog als een afzonderlijk goed is te onderkennen. Vast is komen staan dat de ontvangen gelden eerst op een gezamenlijk rekening van partijen is gestort. De man heeft voorts gesteld dat het totale bedrag vervolgens in gedeelten is doorgestort op de beleggingsrekening die partijen bij Alex hadden geopend. Het hof oordeelt dat onvoldoende is komen vast te staan dat de bedragen die naar de rekening bij Alex zijn overgeboekt gelden zijn die de man heeft ontvangen uit hoofde van de letselschade-uitkering. Op de gezamenlijke rekening kwamen immers ook de inkomsten van partijen binnen en van deze rekening werden ook betalingen gedaan, terwijl op de gezamenlijke spaarrekening van partijen ook andere (spaar)gelden van partijen werden gestort. Gelet hierop is volgens het hof niet komen vast te staan dat de uit hoofde van de letselschade-uitkering ontvangen geldsom nog aanwezig is op de Alex-beleggingsrekening en is deze derhalve niet meer te identificeren. Van verknochtheid van het saldo op de Alex-beleggingsrekening aan de man kan volgens het hof geen sprake zijn. Volgt verdeling van het saldo.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 13-05-2014

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2014:4137

Zaaknummer: 200.125.283-01

RECHTSPRAAK

Verdeling pensioenrechten. Boon/Van Loon-arrest. Beroep op rechtsverwerking slaagt.

Deze zaak betreft een geschil over de verdeling van pensioenrechten. Het huwelijk tussen partijen is op 29 juni 1989 ontbonden. Dit betekent dat de rechtsverhouding die in deze zaak ter beoordeling staat, wordt beheerst door het zogenaamde *Boon/Van Loon*-arrest. De vraag die in deze zaak aan de orde is, is of de door de man tijdens het huwelijk opgebouwde pensioenrechten (alsnog) moeten worden verdeeld. De vrouw heeft haar vordering op 16 juli 2012 ingesteld. De man heeft op 28 januari 2010 de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. In het vonnis waarvan beroep heeft de rechtbank de vorderingen van de vrouw afgewezen om de man te veroordelen een opgave te verstrekken van de aan de vrouw toekomende rechten, alsmede opgave te doen van de contante waardeberekening van het pensioen en de man te bevelen om aan de vrouw, met terugwerkende kracht, de bedragen te voldoen die hij gehouden was ter zake van pensioenverrekening te voldoen ingevolge het *Boon/van Loon*-arrest. De rechtbank heeft het beroep van de man op verjaring verworpen, maar zijn verweer, dat de vrouw haar rechten heeft verwerkt, gehonoreerd. De vrouw is van dit vonnis in hoger beroep gekomen. Het hof oordeelt evenals de rechtbank dat van verjaring geen sprake is. De pensioenrechten betreffen een gemeenschappelijk goed dat nog niet is verdeeld. Aldus is er sprake van een overgeslagen goed in de zin van artikel 3:179 BW. De vordering van de vrouw is te zien als een vordering tot nadere verdeling. Een verdeling van een gemeenschappelijk goed kan te allen tijde worden gevorderd en is niet aan verjaring onderhevig, aldus het hof. De vraag of de vrouw haar rechten heeft verwerkt, althans of de gevorderde nadere verdeling in strijd is met de redelijkheid en billijkheid beantwoordt het hof bevestigend. Het hof overweegt dat rechtsverwerking een toepassing is van de beperkende werking van de redelijkheid en billijkheid. Alleen tijdsverloop is onvoldoende grond voor het aannemen van rechtsverwerking. Er moeten bijzondere omstandigheden zijn als gevolg waarvan bij de man het gerechtvaardigd vertrouwen is gewekt dat de vrouw haar aanspraak niet (meer) geldend zou maken, of als gevolg waarvan de positie van de man onredelijk zou worden benadeeld of verzaamd als de vrouw haar aanspraak alsnog geldend zou maken. Het hof overweegt dat er ten tijde van dan wel kort na de echtscheiding het pensioen ter sprake is gebracht, maar voor de vrouw had duidelijk moeten zijn dat de verdeling van de

pensioenrechten destijds niet was gerealiseerd. Het hof acht het hierbij relevant dat niet in geschil is dat de verdeling van de pensioenrechten ter sprake is geweest tussen de advocaten en de vrouw daar vervolgens niet meer op is teruggekomen. Ook bij de verdeling van de huwelijksgemeenschap in 1995 heeft de vrouw de verdeling van de pensioenrechten niet ter sprake gebracht. De man is op 28 januari 2010 65 jaar geworden en is vanaf die datum (ouderdoms)pensioen gaan ontvangen. Ook toen heeft de vrouw de man niet benaderd om de verdeling van de pensioenrechten aan de orde te stellen. Zij heeft wel derden benaderd. De vrouw heeft daarop nog tweeënhalf jaar gewacht met het instellen van de vordering. Mede in aanmerking genomen dat voor het bestaan van een gerechtvaardigd vertrouwen niet in alle gevallen een mededeling of gedraging van de wederpartij nodig is, maar daarvoor onder omstandigheden ook het achterwege blijven daarvoor voldoende kan zijn, heeft volgens het hof bij de man het gerechtvaardigd vertrouwen kunnen ontstaan dat de vrouw geen aanspraak meer zou maken op een verdeling van de door de man opgebouwde ouderdomspensioenrechten. Hierbij is niet enkel sprake van verstrijken van de tijd, maar ook van (een uitblijven van) gedragingen van de vrouw die dit gerechtvaardigd vertrouwen hebben gewekt. Het hof acht het in dit kader bijzonder van belang dat de vrouw, nadat het pensioen is ingegaan, nog zo lang heeft gewacht met het instellen van haar vordering. Het hof acht het hierbij tevens van belang dat de positie van de man onredelijk zou worden benadeeld indien de vordering alsnog zou worden toegewezen. Ten tijde van de inleidende dagvaarding, op 16 juli 2012, genoot de man immers al tweeënhalf jaar ouderdomspensioen. De man heeft derhalve na zij pensionering zijn financiële leven ingericht in de veronderstelling dat hij over zijn volledige pensioen kon beschikken. Het hof honoreert het beroep van de man op rechtsverwerking en bekrachtigt het bestreden vonnis.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 29-04-2014

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2014:1873

Zaaknummer: 200.128.699

Wetsartikelen: 3:179 BW

RECHTSPRAAK

Niet-ontvankelijkheid: gelasten DNA-onderzoek is geen eindbeslissing. Proceskostenveroordeling.

De minderjarige is geboren uit de affectieve relatie van de man en de vrouw. In eerste aanleg heeft de man verzocht om verlening van vervangende toestemming voor de erkenning van de minderjarige. Daarnaast heeft de man verzocht om ten behoeve van de minderjarige een bijzondere curator te benoemen. Bij tussenbeschikking gelastte de rechtbank een DNA-onderzoek, waaraan de minderjarige en de vader medewerking dienen te verlenen. Daarnaast benoemde de rechtbank een bijzondere curator, die de minderjarige gedurende het verdere verloop van de procedure zal vertegenwoordigen. De bijzondere curator komt in hoger beroep en verzoekt om vernietiging van de tussenbeschikking van de rechtbank, voor zover deze ziet op het gelasten van een DNA-onderzoek.

Het hof overweegt dat tegen een tussenbeslissing slechts hoger beroep kan worden ingesteld tegelijkertijd met de eindbeslissing, tenzij de rechter anders heeft bepaald (artikel 358 lid 4 Rv). Vast staat dat de rechtbank in het onderhavige geval geen tussentijds verlof heeft verleend (artikel 337 lid 2 Rv). Het hof dient derhalve te onderzoeken of de bestreden tussenbeschikking wellicht kan worden aangemerkt als een deelbeslissing (een gedeeltelijke eindbeslissing). Van een deelbeslissing is sprake indien in het dictum een beslissing is opgenomen die voor de betrokken partijen een eind aan het geschil maakt ten aanzien van een deel van het verzochte.

De man verzocht in eerste aanleg om verlening van vervangende toestemming tot erkenning van de minderjarige (artikel 1:204 lid 3 BW). Dit betreft naar het oordeel van het hof dan ook het materiële geschil. Het gelasten van een DNA-onderzoek maakt aan dat geschil geen einde, maar is slechts een tussenstap om uiteindelijk tot een eindbeslissing te kunnen komen in het materiële geschil. Het DNA-onderzoek is een deskundigenonderzoek dat slechts dient als hulpmiddel voor het nemen van een beslissing op het verzoek van de man. Het hof oordeelt derhalve dat sprake is van een tussenbeslissing, waartegen geen hogere voorziening openstaat. De bijzondere curator wordt niet-ontvankelijk verklaard. Het hof veroordeelt de bijzondere curator bovendien in de proceskosten van de man.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 03-04-2014

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2014:2654

Zaaknummer: 200.134.216

Wetsartikelen: 358 lid 4 Rv en 1:204 lid 3 BW

RECHTSPRAAK

Ondercuratelestelling op grond van verkwisting.

De vader is recentelijk onder curatele gesteld op grond van verkwisting, waarbij zijn zoon is benoemd tot curator. De vader vindt een ondercuratelestelling een te verstrekkende maatregel en komt daarom daartegen in hoger beroep.

Het hof overweegt dat de kantonrechter een meerderjarige tot 1 januari 2014 onder curatele kon stellen op grond van verkwisting (artikel 1:378 lid 1 aanhef en onder b BW). Sinds 1 januari 2014 geldt echter een nieuwe regeling, inhoudende dat de kantonrechter een meerderjarige onder curatele kan stellen wanneer deze tijdelijk of duurzaam zijn belangen niet behoorlijk waarneemt, of indien hij zijn eigen veiligheid of die van anderen in gevaar brengt als gevolg van zijn lichamelijke of geestelijke toestand, of als gevolg van gewoonte van drank- en drugsgebruik. Ondercuratelestelling is bovendien slechts mogelijk indien de belangenbehartiging niet op een meer passende wijze, of door middel van een minder verstrekkende voorziening kan worden bewerkstelligd.

Gebleken is dat de vader in blind vertrouwen € 40.000 aan een kennis heeft gegeven, die dat geld vervolgens op een spaarrekening zou storten met een aantrekkelijke spaarrente. De vader weet niet waar het geld vervolgens naartoe is gegaan. Deze kennis is strafrechtelijk veroordeeld voor dergelijke oplichtingspraktijken, maar desondanks blijft de vader contact met haar houden. De vader zou bovendien nog meer grote geldbedragen hebben verloren door toedoen van deze kennis. Volgens de twee zonen van de vader is curatele noodzakelijk, omdat zij alleen op deze wijze de rechtshandelingen die de vader verricht ongedaan kunnen maken.

Het hof oordeelt op basis van de genoemde feiten en omstandigheden dat sprake is van verkwisting, zoals bedoeld artikel 1:378 lid 1 aanhef en sub b (oud) BW. Daarbij speelt het gegeven dat de vader nog steeds contact onderhoudt met die bewuste kennis een significante rol. Het hof acht aannemelijk dat de vader de gevolgen van zijn gedragingen niet overziet en niet is opgewassen tegen personen die dergelijke oplichtingspraktijken erop na houden. In tegenstelling tot een onderbewindstelling of een mentorschap, biedt de ondercuratelestelling de mogelijkheid om rechtshandelingen die verricht zijn door de vader ongedaan te maken. Het hof bekrachtigt daarom de beschikking van de kantonrechter. Hoewel de rechtsgrond

verkwisting niet langer bestaat als grond voor ondercuratelestelling, was het volgens het hof niet de bedoeling van de wetgever om reeds uitgesproken ondercuratelestellingen wegens verkwisting hun werking te laten verliezen. Artikel IV van de Wet wijziging curatele, beschermingsbewind en mentorschap (*Stb.* 2013, 414) voorziet daarom in een overgangsbepaling, waarin is bepaald dat de curator van een persoon die voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet onder curatele is gesteld, binnen twee jaar na dat tijdstip verslag aan de kantonrechter dient te doen over de vraag of de maatregel dient voort te duren of door een andere voorziening kan worden vervangen. Nu het hof de beschikking bekrachtigt, duurt de curatele voort na de inwerkingtreding van het nieuwe artikel 1:378 BW.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 03-04-2014

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2014:2661

Zaaknummer: 200.135.245

Wetsartikelen: 1:378 lid 1 aanhef en onder b (oud) BW

RECHTSPRAAK

Personen- en familierecht

Indexering partneralimentatie. Beroep op rechtsverwerking en verjaring faalt.

In het kader van hun echtscheiding kwamen partijen onder meer schriftelijk overeen dat de man maandelijks een bedrag van € 750 aan partneralimentatie aan de vrouw zal voldoen. Partijen verschillen onder meer van mening over de toepassing van de wettelijke indexering. Volgens de man zijn partijen overeengekomen dat de partneralimentatie niet geïndexeerd wordt. De vrouw bestrijdt dit. De rechtbank oordeelt dat de man niet aannemelijk heeft gemaakt dat partijen op enig moment beiden de wettelijke indexering wensten uit te sluiten. De man gaf gedurende de eerste paar jaren na de echtscheiding zelfs feitelijk uitvoering aan de wettelijke indexering. Het enkele feit dat de vrouw in 2009 mondeling zou hebben ingestemd met een verlaging van de partneralimentatie, betekent volgens de rechtbank nog niet dat de vrouw tevens afstand deed van haar recht op wettelijke indexering.

Hoewel de man vanaf 2009 geen wettelijke indexering meer toepast, vordert de vrouw in 2012, door tussenkomst van een deurwaarder, voor het eerst betaling van de achterstallige alimentatie en de wettelijke indexering. De man doet een beroep op rechtsverwerking, maar vangt bot. De rechtbank overweegt dat aan een beroep op rechtsverwerking hoge eisen worden gesteld. Het enkele tijdsverloop levert onvoldoende grond op voor het aannemen van rechtsverwerking. Vereist is dat sprake is van bijzondere omstandigheden, als gevolg waarvan bij de schuldenaar het gerechtvaardigd vertrouwen is gewekt dat de schuldeiser zijn aanspraak niet meer geldend zal maken, dan wel waardoor de positie van de schuldenaar onredelijk zou worden benadeeld of verzwaaard indien de schuldeiser zijn aanspraak alsnog geldend zou maken. Dergelijke bijzondere omstandigheden zijn volgens de rechtbank niet gebleken.

Het door de man gedane beroep op verjaring slaagt evenmin. Een vordering die ziet op partneralimentatie verjaart na verloop van vijf jaren, volgend op de dag waarop die vordering opeisbaar is geworden (artikel 3:308 BW). De man past sinds januari 2009 geen wettelijke indexering meer toe. Dat betekent in beginsel dat de vordering van de vrouw met ingang van januari 2014 zou zijn verjaard. Echter, op grond van artikel 3:317 lid 1 BW wordt de verjaring van een rechtsvordering tot nakoming van een verbintenis gestuit door een schriftelijke

aanmaning, of door een schriftelijke mededeling waarin de schuldeiser zich ondubbelzinnig zijn recht op nakoming voorbehoudt. De vrouw heeft de man in 2012 – door tussenkomst van een deurwaarderskantoor – schriftelijk herinnerd aan zijn betalingsverplichting van de wettelijke indexering. Naar het oordeel van de rechtbank heeft de vrouw met dit schrijven de verjaring van de vordering gestuit. De ten behoeve van de vrouw overeengekomen partneralimentatie dient derhalve te worden geïndexeerd en op de man rust de plicht om de achterstallige partneralimentatie aan de vrouw te voldoen.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 02-04-2014

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2014:3361

Zaaknummer: C/08/147800 / FA RK 13-2433

Wetsartikelen: 3:308 BW en 3:317 lid 1 BW

RECHTSPRAAK

Rumor/Italië

EHRM over de beschermingsplicht van de staat jegens een slachtoffer van partnergeweld.

Klaagster, slachtoffer van partnergeweld, stelt dat artikel 3 EVRM is geschonden en dat zij slachtoffer is geweest van discriminatie. Klaagsters partner, J., had klaagster met een mes en een schaar toegetakeld en haar in het appartement opgesloten. J. werd vervolgd voor zijn daden en kreeg ruim drie jaar celstraf. Tijdens de celstraf verzocht J. om overplaatsing naar een accommodatie op vijftien kilometer afstand van klaagsters huis, welk verzoek werd toegekend. Na afloop van zijn celstraf bleef J. in de accommodatie wonen. Op klaagsters verzoek is J. ontheven van gezag over hun twee gezamenlijke kinderen. Klaagster bezocht J. vijf keer tijdens de periode van celstraf. Daarna bleven ze in contact via e-mail. Naar aanleiding van het geweld is klaagster zeer angstig geworden en moet ze in therapie. In Straatsburg stelt ze dat de autoriteiten te weinig hebben gedaan om haar te beschermen en ondersteunen en te voorkomen dat zij opnieuw slachtoffer werd van geweld. De autoriteiten hebben haar ten onrechte niet op de hoogte gehouden van het verloop van de strafvervolgning van J. en van de beslissingen over de plaats van de tenuitvoerlegging, aldus klaagster. Zij stelt voorts dat J. geen psychologische behandeling heeft ondergaan, wat een bedreiging vormt voor haar en haar kinderen. De nabijheid van de plaats waar J. zijn straf heeft uitgezeten heeft klaagster veel angst bezorgd. Zij klaagt er ook over dat J. na afloop van de straf in dezelfde accommodatie is blijven wonen. Ze stelt dat kwetsbare mensen zoals zij het recht hebben op bescherming van de staat. Een en ander acht zij in strijd met artikel 3 EVRM. Het EHRM oordeelt dat de mate en vorm van het geweld en de psychologische impact op klaagster voldoende zijn om de klacht binnen het toepassingsgebied van artikel 3 EVRM te brengen. Uit artikel 3 EVRM vloeit voort dat een staat partnergeweld bij wet strafbaar moet stellen en dat de toepassing van die wetgeving effectief en doortastend moet zijn (EHRM 28 mei 2013, *Eremia/Moldavië*, BJN 134099, § 56). Het EHRM stelt vast dat J. daadwerkelijk werd vervolgd en gestraft. Ook is hij van het gezag ontheven. Weliswaar, zegt het EHRM, is J. geplaatst in een accommodatie niet ver van klaagsters woning vandaan. Die plaatsing aldaar is echter pas geschied na ruime en zorgvuldige overweging van alle factoren die verband hielden met de accommodatie, met inbegrip van de geschiktheid van de accommodatie voor J. Het EHRM

acht de nationale instanties in een betere positie dan het EHRM te oordelen op welke wijze en op welke plaats de tenuitvoerlegging van een straf dient te geschieden. Anders dan klagster stelt, heeft de strafrechter niet bevolen dat klagsters partner psychologische behandeling moet krijgen. De situatie is dus anders dan in *A/Kroatië* (EHRM 14 oktober 2010, zaaknr. 55164/08), waar een opgelegde psychologische behandeling niet heeft plaatsgevonden. Het EHRM verwierpt klagsters stelling dat uit het EVRM voortvloeit dat de staat verplicht is om haar op de hoogte te houden van de strafprocedure en de tenuitvoerlegging ervan. Tot slot is het het EHRM niet ontgaan dat uit de e-mailwisseling tussen klagster en haar ex-partner blijkt dat de relatie nu redelijk vreedzaam is. Er zijn ook geen nieuwe geweldsincidenten sinds de feiten die tot veroordeling hadden geleid. Daarom oordeelt het EHRM dat artikel 3 EVRM niet is geschonden. Evenmin is er sprake van discriminatie.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 27-05-2014

Zaaknummer: 72964/10

RECHTSPRAAK

E.B./V.K

Uitlevering is geen inmenging in familie- en gezinsleven, want de kinderen zijn toch al weg.

Klaagster emigreerde in 2007 van Polen naar het Verenigd Koninkrijk. Ze had twee kinderen (A, geboren in 1993 en B, geboren in 1999) en baarde een derde, C, in 2008. In 2009 verzocht Polen om uitlevering van klaagster, vanwege een gevangenisstraf die ze moest uitzitten. Klaagster wendde rechtsmiddelen tegen de uitlevering aan en stelde dat de uitlevering zou resulteren in een scheiding van haar en haar kinderen en zodoende tot schending van artikel 8 EVRM. In 2009 werden B en C bij pleegouders geplaatst. Klaagster mocht ze vier keer per week bezoeken, onder toezicht. In juni 2010 oordeelde de rechter dat klaagster aan Polen mocht worden uitgeleverd. Het belang van de overheid bij het nakomen van uitleveringsverzoeken is heel groot. Bovendien was klaagsters gezin al opgebroken. Twee kinderen zaten immers al bij pleegouders, vanwege klaagsters gebrekkige opvoedingskwaliteiten. In augustus 2010 baarde klaagster haar vierde kind, D. De sociale diensten stonden toe dat baby bij klaagster zou verblijven. B en C kwamen erbij. Klaagsters ouderschapskwaliteiten werden onderzocht door de jeugdzorgautoriteit. Op 21 oktober 2010 beviel de rechter dat klaagster en de baby toch moesten worden uitgeleverd. Klaagster wendde zich tot het EHRM en op 28 oktober 2010 werd een *interim measure* afgegeven. In afwachting van de bodembeslissing mocht klaagster niet worden uitgeleverd. In november 2011 berichtte klaagsters gemachtigde aan het EHRM dat B, C en D allen bij pleegouders waren. In november 2011 baarde klaagster een vijfde kind, E, maar dit werd onmiddellijk bij pleegouders geplaatst. In mei 2013 werd klaagster van het gezag geheven over C, D en E. Ten aanzien van B was dit al eerder, in maart 2012, gebeurd. Het EHRM stelt voorop dat de vraag of sprake is van een inmenging dient te worden beoordeeld in het licht van de feiten zoals deze zich voordeden ten tijde van de behandeling door het EHRM. Aangezien de uitlevering nog niet had plaatsgevonden en klaagster reeds om een geheel andere reden van haar kinderen gescheiden was, te weten haar gebrekkige opvoedingskwaliteiten, is er geen sprake van inmenging in haar familie- en gezinsleven. Artikel 8 EVRM is dus evident niet geschonden en de klacht is niet-ontvankelijk.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 20-05-2014

Zaaknummer: 63019/10